

וַיִּזְכֹּר אֱלֹהִים אֶת־רַחֵל וַיִּשְׁמַע אֱלֹהִים וַיִּפְתַּח אֶת־
רַחֵמָהּ: וַתֵּלֶד וַתֵּלֶד בֶּן וַתֹּאמֶר אִפְסֵי אֱלֹהִים אֶת־חַרְפְּתֵי:
וַתִּקְרָא אֶת־שְׁמוֹ יוֹסֵף לֵאמֹר יוֹסֵף יִהְיֶה לִּי בֶן אַחֵר: וַיְהִי
כַּאֲשֶׁר יָלְדָה רַחֵל אֶת־יוֹסֵף וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב אֶל־לְבָן שְׁלַחַנִי
וְאֶלְכָה אֶל־מִקְוֵי וְלֹא־רָצִי:

וַיִּסְעוּ מִבְּיַת אֵל וַיְהִי־עוֹד בְּבֵרֵת הָאָרֶץ
לְבֹא אֶפְרָתָה וַתֵּלֶד רַחֵל וַתִּקְשֶׁה בְּלִדְתָהּ: וַיְהִי בְּהַקְשָׁתָהּ
בְּלִדְתָהּ וַתֹּאמֶר לֵה הַמְּלִלָה אֶל־תִּירְאִי כִּי־גִסְיָה לִּי בֶן:
וַיְהִי בְּצֵאת נַפְשָׁהּ כִּי מָתָה וַתִּקְרָא שְׁמוֹ בֶן־אָדָם וַאֲבִיו קָרָא
לוֹ בְנִימִין: וַתָּמָת רַחֵל וַתִּקְבֹּר בְּדֶרֶךְ אֶפְרָתָה הוּא פֶּתַח לְחָם:
וַיָּבֶק יַעֲקֹב מִצְבֵּה עַל־קִבְרָתָהּ הוּא מִצְבֵּת קִבְרַת־רַחֵל עַד־
הַיּוֹם: וַיִּסַּע יִשְׂרָאֵל וַיֵּט אֶהְרֶלֶה מִהַרְאֵה לְמַגְדֵּל־עוֹד:

וַיִּבְרַח וַתִּקְלָה אֲשֶׁר נָתַתִּי לְפָנַי וַתִּשְׁבֹּת אֶל־לְבָבְךָ כִּלְכֵּל־
הַגֹּיִם אֲשֶׁר הִיָּחַד יְהוָה אֱלֹהֶיךָ שָׁמָּה: וְשָׁבַת עַד־יִהְיֶה
אֱלֹהֶיךָ וְשָׁמַעְתָּ בְּקוֹלוֹ כִּכְלֵי כָל־אֲשֶׁר־אֲנִי מַצְוֶה הַיּוֹם אֲתָהּ
וּבְנֶיךָ כִּכְלֵי לְבָבְךָ וּבְכָל־נַפְשֶׁךָ: וְשָׁב יְהוָה אֱלֹהֶיךָ אֶת־שְׁבוּתְךָ
וְרַחֲמֶיךָ וְשָׁב וְקִבְּצָה מִפְּלֵי הַעַמִּים אֲשֶׁר הִפְיָצָה יְהוָה אֱלֹהֶיךָ
שָׁמָּה: אֲסִיִּיְהוּהוּ נִדְחָה בְּקִצְהָ הַשָּׁמַיִם מִשָּׁם יִקְבְּצֶךָ יְהוָה
אֱלֹהֶיךָ וּמִשָּׁם יִקְחֶךָ: וַחֲבִיבְךָ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ אֶל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר־
יְרִשׁוּ אֲבֹתֶיךָ וַיְרִשְׁתָּהּ הַיִּסְטֶכֶךָ הַרְבֵּץ מֵאֲבֹתֶיךָ: וַיִּמַּל יְהוָה
אֱלֹהֶיךָ אֶת־לְבָבְךָ וְאֶת־לִבְבָהּ וְעַד לְאַהֲבָה אֶת־יְהוָה אֱלֹהֶיךָ
כִּכְלֵי לְבָבְךָ וּבְכָל־נַפְשֶׁךָ לְמַעַן חַיִּיךָ:

כִּי הַמַּצְוֶה הַזֶּה הוּא אֲשֶׁר אֲנִי מַצְוֶה הַיּוֹם
לֹא־נִפְלְאָת הוּא מִמֶּךָ וְלֹא־דַחְקָה הוּא: לֹא כְּשָׂמַיִם הוּא
לְאֹמֵר מִי יַעֲלֶה־לִּנִּי הַשָּׁמַיְמָה וַיִּקְחָה לִּנִּי וַיִּשְׁמַעְנִי אֲתָהּ
וַנַּעֲשֶׂה: וְלֹא־מַעֲבָר לִי אֵיךְ הוּא לְאֹמֵר מִי יַעֲבֹר־לִנִּי אֶל־עַבְדִּי
הַיּוֹם וַיִּקְחָה לִנִּי וַיִּשְׁמַעְנִי אֲתָהּ וַנַּעֲשֶׂה: כִּי־קִרְוָה אֵלֶיךָ הַדָּבָר
מֵאֵד בְּפִיךָ וּבְלִבְבְךָ לַעֲשׂוֹת: רַחֵם נָתַתִּי לְפָנַי
הַיּוֹם אֶת־חַרְפְּתֵי וְאֶת־הַטּוֹב וְאֶת־הַמּוֹת וְאֶת־הַדָּעַי: אֲשֶׁר
אֲנִי מַצְוֶה הַיּוֹם לְאַהֲבָה אֶת־יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לְלַבֵּת בְּדַרְכֵי
וּלְשׂוֹר מִצְוֹתַי וְחֻקְתַּי וּמִשְׁפָּטַי וַחֲוִיתָ וְרַבִּיתָ וּבִרְכָךָ יְהוָה
אֱלֹהֶיךָ בְּאֶרֶץ אֲשֶׁר־אֲתָהּ כֹּאֲ שָׁמָּה לְרַשְׁתָּהּ: וְאִם־יִפְתָּה
לְבָבְךָ וְלֹא תִשְׁמַע וְנִחַחְתָּ וַחֲשַׁחְתָּ לְאֱלֹהִים אֲחֵרִים
וַעֲבַדְתָּם: הַזְכִּירוּ לְכֵן הַיּוֹם כִּי אֲנִי תֹאבָדִין לֹא־תִאֲרִיךְ
יָמִים עַל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר אֲתָהּ עֹבֵר אֶת־הַיַּרְדֵּן לְבֹא שָׁמָּה
לְרַשְׁתָּהּ: הַעֲוִיתָ בְּכֵן הַיּוֹם אֶת־הַשָּׁמַיִם וְאֶת־הָאָרֶץ הַחַיִּים
וְהַמּוֹת נָתַתִּי לְפָנַי הַבְּרָכָה וְהַקְּלָלָה וַחֲבַרְתָּ בְּחַיִּים לְמַעַן
חַחֵה אֲתָהּ וְחַדְעֵךְ: לְאַהֲבָה אֶת־יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לְשִׁמְעַת בְּקוֹלוֹ
וּלְדַבְּקָה־בּוֹ כִּי הוּא חַיִּיךָ וְאֲדָךְ יָמֶיךָ לְשִׁבְתָּ עַל־הָאָרֶץ
אֲשֶׁר נִשְׁבַּע יְהוָה לְאַבְרָהָם לְאַבְרָם לְיַעֲקֹב לְתַת־
לָהֶם:

כִּי ר' יוסה בשם ר' יוסי בר קפרא *כל
הקרבנות כתיב והקרבנות ובאן כתיב ועשיתם
אמר לזן הקב"ה מכין שנכנסתם לזין לפני
בראש השנה ויצאתם בשלום מעלה אני עליכם
כאלו נבראתם בריה חדשה ר' חייא בר אבא בשם
ר' יודי בכל הקרבנות כתיב חסא ובעצרת
אין כתיב חסא אמר לזן הקב"ה מכין שקיבלתם
עליכם על תורה מעלה אני עליכם כאלו לא
חסאתם מימיכם:

8. שבת פסח טו
ר' אמר כל אדם
שכועס אם חכם הוא חכמתו מסתלקת ממנו
אם נבויא הוא נבואתו מסתלקת ממנו

10. יאבב ט"ו נצח טו ב'
וכן פסעס מדה רעה היא עד למאד ונבויא קאדם שילכתק קמיה
עד נקעה הארץ וילמד עצמו קלא יקסי' נאפלי על־דבר
שראי קלס עלי' ואם דעה קמטיל איקו על־קניו וקניו־כיתו,
או על־עבד - אם קיה פרנס - ודעה כלעס עליהם קדי שיקורו
קשטב - ודעה עצמו קמניהם שהיא כועס קדי יקרים וקתיה
דעמו קמקת קינו קבין עצמה קאדם שהיא מדיקת כואס בשעת
קכס והוא אינו כועס. קמרו קמניהם קראשונים: קל־הפוסס קאי
עובד צבודה קת'. וקמרו: קל־מפוסס, אם נקס הוא - קתקתו
מקסלקת קמנו ואם נביא הוא - נבואתו מסתלקת קמנו:

12. זולת טו ב' זולת טו ב'
פעלת בדורם של עזרא ונחמיה מעולי
בבבל אתה, איוב בעשרך ובהשפעתך יכולת לחחיש את
התליך ישוב הארץ ובנין בית־המקדש. ברם, אינך אטומה
חיתה ולא קלטה את העזקה ההיסטורית של האומה. לא
יצאת בעזרת־מחאה נגד הסטגליטים, השומרונים ושאר
שונאי־ישראל אשר רצו להחריב את הישוב ולכבות את זיק
התקוה האחרון של עם ה'. מה עשית בשעה שעולי הגולה
קראו ממעמקי־סבל ויאוש: "כשל כח הסבל והעפר הרבה
ואנחנו לא נוכל לבנות בחומה"; שבת בתיבוקידיס? לא
השתתפת בסבלם של הלוחמים למען היהדות, ארץ ישראל
והגאולה; מעולם לא הבאת קרבן אחד לטובתם. רק
לשלומך וטובתך דאגת כל הימים, ורק למען התפלת

3. וְלִמְנַחֵם עַל־הַגֹּתִית לְאַסֹּף: הֲרִנְנוּ לְאֱלֹהִים עוֹנֵי הַדָּעַי
לְאֱלֹהֵי יַעֲקֹב: שְׂאוֹ־זִמְרָה וְהַגְדִּתְךָ כְּטוֹר נְעִים עַם־נִבְלָה:
תִּקְעוּ בְּחֹדֶשׁ שׁוֹפָר בְּכֶסֶף לַיּוֹם תִּגְנוּ: כִּי חָלַל יִשְׂרָאֵל הוּא
מִשְׁפָּט לְאֱלֹהֵי יַעֲקֹב: עֲדוּת וּבִיהוֹסֹף שָׁמָּה בְּצֵאתוֹ עַל־אֶרֶץ
מִצְרַיִם שִׁפְתָּ לֹא־יִדְעֶתָ אֲשַׁמְעֵי: הַסִּירְוֹתֵי מִפְּכָל שְׁכֵמוֹ נִפְּיוּ
מִיּוֹד תַּעֲבֹרְנָה: בְּצִירָה קָרָאת וְאֶחָלֶצֶךָ אַעֲנֶךָ בַּסֶּתֶר רַעַם
אֲבַחְנֶךָ עַל־מִי מְרִיבָה כֹּלֵה: שָׁמַע עַמִּי וְאֶעֱיֶדָה בְּךָ יִשְׂרָאֵל
אֲסִיִּי־שָׁמַעְתִּי: לֹא־יִדְעֶתָ בְּךָ אֵל זָר וְלֹא תִשְׁתַּחֲוֶה לְאֵל אֲכֹר:
אֲנִי ו יְהוָה אֱלֹהֶיךָ תַּמְעַלְךָ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם הַרְחִב־פִּיךָ
וְאִמְלֵאֲהוּ: וְלֹא־שָׁמַע עַמִּי לְקוֹלִי וְיִשְׂרָאֵל לֹא־אָבָה לִּי:
וְאִשְׁלַחְהוּ בְּשִׂרְיֹת לִפְנֵי יָלְכוּ בְּמוֹעֲצוֹתַיִם: לוֹ עַמִּי שָׁמַע
לוֹ יִשְׂרָאֵל בְּדַרְכֵי יְהִלְכוּ: כִּמְעַט אוֹיְבֵיהֶם אֲכַעֲבֵם וְעַל־צָרֵיהֶם
אֲשִׁיב יָדִי: מִשְׁנֵאִי יִהְיֶה וּבְחַשְׁדֹּל וַיְהִי עֵתָם לְעוֹלָם:
וְאִכְבִּילֵהוּ מִחֶלֶב חֹטֵה וּמִצוֹר דִּבַּשׁ אֲשַׁבְּעֶךָ:

4. וְהַמְשַׁכֵּר כֻּלּוֹ בְּחַמְתּוֹ וְהַמְפּוֹר מִקְוֹתָיו בְּרַחֲמָתוֹ יֵהָ עֵינֶיךָ יַעֲבֹד עַד
אוֹמְנָתוֹ שֶׁל יַעֲזֵד הַיּוֹם אִימֵר לוֹ עֲשֵׂה כֵךְ וְלִמְחָר אִימֵר לוֹ עֲשֵׂה כֵךְ עַד
שֶׁאִמְרֵךְ לוֹ עֲבֹד עִזִּי וְהִלְכֵךְ וְעֹבֵד אִיזֵר אֲבִיךָ מֵאִי קִרְאתִי לֹא יִהְיֶה בְּךָ אֵל
זָר וְלֹא תִשְׁתַּחֲוֶה לְאֵל אֲחֵרוֹ אֵל זָר שִׁישׁ בְּגוֹפִי שֶׁל אִדָם הִי אִמֵר הִי
יַעֲרֵד הַרְעֵךְ

5. וְהַמְשַׁכֵּר כֻּלּוֹ בְּחַמְתּוֹ וְהַמְפּוֹר מִקְוֹתָיו בְּרַחֲמָתוֹ יֵהָ עֵינֶיךָ יַעֲבֹד עַד
אוֹמְנָתוֹ שֶׁל יַעֲזֵד הַיּוֹם אִימֵר לוֹ עֲשֵׂה כֵךְ וְלִמְחָר אִימֵר לוֹ עֲשֵׂה כֵךְ עַד
שֶׁאִמְרֵךְ לוֹ עֲבֹד עִזִּי וְהִלְכֵךְ וְעֹבֵד אִיזֵר אֲבִיךָ מֵאִי קִרְאתִי לֹא יִהְיֶה בְּךָ אֵל
זָר וְלֹא תִשְׁתַּחֲוֶה לְאֵל אֲחֵרוֹ אֵל זָר שִׁישׁ בְּגוֹפִי שֶׁל אִדָם הִי אִמֵר הִי
יַעֲרֵד הַרְעֵךְ

6. וְהַמְשַׁכֵּר כֻּלּוֹ בְּחַמְתּוֹ וְהַמְפּוֹר מִקְוֹתָיו בְּרַחֲמָתוֹ יֵהָ עֵינֶיךָ יַעֲבֹד עַד
אוֹמְנָתוֹ שֶׁל יַעֲזֵד הַיּוֹם אִימֵר לוֹ עֲשֵׂה כֵךְ וְלִמְחָר אִימֵר לוֹ עֲשֵׂה כֵךְ עַד
שֶׁאִמְרֵךְ לוֹ עֲבֹד עִזִּי וְהִלְכֵךְ וְעֹבֵד אִיזֵר אֲבִיךָ מֵאִי קִרְאתִי לֹא יִהְיֶה בְּךָ אֵל
זָר וְלֹא תִשְׁתַּחֲוֶה לְאֵל אֲחֵרוֹ אֵל זָר שִׁישׁ בְּגוֹפִי שֶׁל אִדָם הִי אִמֵר הִי
יַעֲרֵד הַרְעֵךְ

7. וְהַמְשַׁכֵּר כֻּלּוֹ בְּחַמְתּוֹ וְהַמְפּוֹר מִקְוֹתָיו בְּרַחֲמָתוֹ יֵהָ עֵינֶיךָ יַעֲבֹד עַד
אוֹמְנָתוֹ שֶׁל יַעֲזֵד הַיּוֹם אִימֵר לוֹ עֲשֵׂה כֵךְ וְלִמְחָר אִימֵר לוֹ עֲשֵׂה כֵךְ עַד
שֶׁאִמְרֵךְ לוֹ עֲבֹד עִזִּי וְהִלְכֵךְ וְעֹבֵד אִיזֵר אֲבִיךָ מֵאִי קִרְאתִי לֹא יִהְיֶה בְּךָ אֵל
זָר וְלֹא תִשְׁתַּחֲוֶה לְאֵל אֲחֵרוֹ אֵל זָר שִׁישׁ בְּגוֹפִי שֶׁל אִדָם הִי אִמֵר הִי
יַעֲרֵד הַרְעֵךְ

8. וְהַמְשַׁכֵּר כֻּלּוֹ בְּחַמְתּוֹ וְהַמְפּוֹר מִקְוֹתָיו בְּרַחֲמָתוֹ יֵהָ עֵינֶיךָ יַעֲבֹד עַד
אוֹמְנָתוֹ שֶׁל יַעֲזֵד הַיּוֹם אִימֵר לוֹ עֲשֵׂה כֵךְ וְלִמְחָר אִימֵר לוֹ עֲשֵׂה כֵךְ עַד
שֶׁאִמְרֵךְ לוֹ עֲבֹד עִזִּי וְהִלְכֵךְ וְעֹבֵד אִיזֵר אֲבִיךָ מֵאִי קִרְאתִי לֹא יִהְיֶה בְּךָ אֵל
זָר וְלֹא תִשְׁתַּחֲוֶה לְאֵל אֲחֵרוֹ אֵל זָר שִׁישׁ בְּגוֹפִי שֶׁל אִדָם הִי אִמֵר הִי
יַעֲרֵד הַרְעֵךְ

9. וְהַמְשַׁכֵּר כֻּלּוֹ בְּחַמְתּוֹ וְהַמְפּוֹר מִקְוֹתָיו בְּרַחֲמָתוֹ יֵהָ עֵינֶיךָ יַעֲבֹד עַד
אוֹמְנָתוֹ שֶׁל יַעֲזֵד הַיּוֹם אִימֵר לוֹ עֲשֵׂה כֵךְ וְלִמְחָר אִימֵר לוֹ עֲשֵׂה כֵךְ עַד
שֶׁאִמְרֵךְ לוֹ עֲבֹד עִזִּי וְהִלְכֵךְ וְעֹבֵד אִיזֵר אֲבִיךָ מֵאִי קִרְאתִי לֹא יִהְיֶה בְּךָ אֵל
זָר וְלֹא תִשְׁתַּחֲוֶה לְאֵל אֲחֵרוֹ אֵל זָר שִׁישׁ בְּגוֹפִי שֶׁל אִדָם הִי אִמֵר הִי
יַעֲרֵד הַרְעֵךְ